

UTAT A NÉPNEK!

V E S Z P R É M Y L Á S Z L Ó B E R N Á T

Napjaink egyik legizgalmasabb hazai közéleti folyamata a népi–urbánus frontvonal felbomlása, s ennek nyomán a történelmi lövészárkokból kikaszálódó közéleti szereplők látványa, akik Európa Magyarországot is elérő új kihívásait látva többé-kevésbé magukra ocsúdva foglalják el új állásaikat. Tanúi lehetünk olyan jobboldali vélemények megnyilvánulásának, melyek a klasszikus liberalizmus talaján állva bizonyos urbánus értékeket is felvállalnak. Hasonlóképpen láthatjuk azt is, hogy egyes urbánus fórumokon a hagyományosan jobboldalinak tekintett nézetek – az emberijog-fétis vagy a bevándorlás kritikája – jelennek meg.

Nem szabad elfelejteni azonban, hogy ezzel párhuzamosan egy másfajta közeledés is zajlik – ha úgy tetszik, a jégtömböt két irányból „olvasztják”. Nemcsak a bevándorlás és a terrorizmus kérdése mentén zajlik összehangolódás, hanem folytatódik a „kormánydöntő népfront” ügye is, amelynek mentén az ún. „oligarcha-klientúrát” támadó jobb- és baloldali értelmiségiek kívánnak összefogni. Írásomban utalni fogok arra is, miért tartom legitimnek az előbbit, utóbbit pedig miért látom sikertelenségre ítélt kísérletnek. Végül azt is megpróbálom kifejteni, hogy alapvetően urbánus közegből származó és urbánus szemléletre predestinált értelmiségiként miért látom a népi szempontot lényegében minden esetben követendő álláspontnak.

A népi–urbánus front alapvetően két oldalról indult bomlásnak. Az előbbi, amely elsősorban a bevándorlás kapcsán történik, kétségkívül fiatalabb. Kiindulópontját lényegileg a 2015. nyári menekültválságra helyezném. A hirtelen jött válságra számos *ad hoc* reakció érkezett. A Jobbik példának okáért egy pillanatra megpróbált közeledni a nyugat-európai jobboldalhoz: az Alfahír oldaláról ugyan már eltávolították, de az N1TV oldalán még elérhető a Filip Dewinter belga politikussal készült interjú, amelyben közli, hogy „ki Koránt vet, dzsihádot arat”. Dewinter egy flamand nacionalista delegáció élén járt a Jobbik meghívására Magyarországon. Mindez csupán arra mutat rá, hogy a válság számos, korábban fixnek tekintett irányvonalon okozott törést. A Jobbik politikája konzekvens harmadikvilág- és iszlámbarátság volt, ennek minden logikus velejárójával. A Fidesz politikájában a bevándorlás nem kapott korábban teret. Eközben az iszlám-kritika és a bevándorlás árnyoldalai korábban főleg az urbánus-liberális sajtóban jelentek meg (élen járt ebben a HVG, az ATV vagy éppen a Hit Gyülekezete hetilapja, a *Hetek*). 2015 nyarat követően azonban egy új, Európát már korábban érintő, ám Magyarországot ez idáig elkerülő sorskérdés tört be az ajtónkon.

Mindez a frontvonalak bizonyos átrendeződését is hozta. A HVG elindult a „migránsimmogatás” (azaz az európai bevándorlás kérdését rózsaszín szemüvegen keresztül szemlélő narratíva) irányába, míg a *Hetek* láthatóan a hagyományos magyar jobboldal irányába kezdett közeledni. A Jobbik kommunikációja némi rövid zavarodottságot követően a „kötvénybiznisz”- és a „korrupció”-bírálat irányába fordult, látványos leszerepelést hozva a pártnak a 2018. áprilisi választásokon. (A „korrupció és nyomor narratíva” valótlanságáról eleget értek a választásokat követően, itt elég kitérnem arra, hogy az európai sors-

Stabilitás – A Millenniumi emlékmű a Hősök terén 1932-ben (Fortepan)

kérdések láthatóan jobban megragadták a magyar választók képzelőerejét, mint a Jobbik üzenetei.) A kormányparti média eközben látványosan a bevándorlás kérdésére helyezte ki fő üzenetét. Emlékeztet a *Magyar Idők* első címlapja 2015. szeptember elsejéről: „Azt akarjuk, hogy az unokáink egy európai kalifátusban éljenek?”

Az urbánus oldalon – minden bizonnyal először a két „oldal”, a két, intellektuális és politikai értelemben hadakozó fél történetében – megszólaltak olyan hangok, amelyek értékelni kezdték a népi oldal bizonyos aspektusait, nevezetesen a kormány migrációellenes politikáját. A sort talán Konrád György nyitotta meg 2015. szeptemberi publicisztikájával, melyben védelmébe vette a határkerítést. A következő években más urbánus hangadóktól is megjelentek hasonló vélemények. Megdöbbentő napjaink egyes urbánus fórumain olvasni olyan nézeteket, amelyek szerint az ENSZ és az UNESCO sóhivatalok, az emberi jogok pusztán „mantra”, és a bevándorlás veszélyes lehet Európára. Bár az iszlámmal szembeni kritika korábban is megjelent egyes urbánus fórumokon, azonban ilyen fokú átfedés a népi oldal ma hangoztatott legfontosabb ügyével kapcsolatban régen – vagy talán sohasem – volt tapasztalható.

Mindez természetesen nem jelenti, hogy megnőtt volna a kormány iránti szimpátia urbánus körökben: a véleménybuborékok és a berögződött ellenérzések nem könnyen lebontható gátak. Az urbánus-liberális szerzők egyike sem *coming out*olt a népi oldal újdonsült rajongójaként. A valóság iránt igen érzékeny urbánus értelmiségiek is képesek teljességgel támogatni a konzervatív értékrend és világnézet napirendjeit – mint amilyen a nemzetállami biztonság fontossága, a beavatkozó nemzetközi NGO-k negatív szerepe, az EU és az ENSZ álláspontjainak tarthatatlansága, az illegális bevándorlás elutasítása – és közben ellenezni Magyarország kormányának döntéseit. A kognitív disszonancia egyes szerzők – mint Juval Noach Harari – szerint nem kirívó jelensége az emberi jellemnek, hanem természetes velejárója. Mindez azonban nem változtat az urbánus és a népi álláspont közeledésén. Ha másban nem, a nyugat-európai, migránsoktól érkező atrocitások és az ottani baloldal ezeket elkenő attitűdje iránti kritika egyes helyeken teljes átfedést mutat.

Eközben egy másik jelenségnek is tanúi lehetünk. Ez az áprilisi választások előtti „kormányváltó népfront” kialakulása volt, amely szintúgy felmutatta a népi attitűddel rendelkező „nemzeti radikális” értelmiségiek és a balliberális, urbánus értelmiségiek együttműködését. A gondolat talán először Vona Gábor „20. század vs. 21. század” elképzelésének hangoztatásakor került be a köztu-

datba, s mindez a migránsválság előtti időszakra tehető. Ugyan nem olyan nyíltan, mint a szóhasználatot átvevő Schiffer András, de az urbánus értelmiség egyes tagjai is egyfajta „korrupcióellenes népfront” ideiglenes – vagy nem ideiglenes – híveivé szegődtek. Mindez azonban közel sem hasonlítható össze az imént vázolt frontvonal-bontással. Míg a fentiek ugyanis Európa és Magyarország elkövetkező sorskérdéseit érintik, vagyis hagyományos, biztonságos és szabad európai létünket, addig a „korrupció” és a „sajtószabadság”, a „rohadó egészségügy” és az „orosz orientáció” ciklusos, rövidtávú és igen relatív kérdések. Azoknak a látóköre, akik ezen kérdéseket emelik ki, nemzetünk és kontinensünk (!) lényegi problémáit nem látják, horizontjuk kizárólag Orbán Viktorig terjed. Ellenségük az alfa és az ómega, minden egyéb ügynek ő a viszonyítási pontja. Identitásuk teljességgel negatív: nem közös értékek (és azok megóvása) mellett érveltek, hanem elvtelenségre és önmegtagadásra, taktikai szövetségekre, majd „szövetségeseik” villámgyors megfojtására biztatták híveiket. Nem véletlen, hogy a „korrupcióellenes népfront” fantazmagóriája felett kíméletlen ítéletet mondtak a magyar választók április 8-án.

Az előbbi álláspontot legalább megközelítő urbánus értelmiségiek végsősoron valamifajta alázatot voltak képesek gyakorolni: még ha nem is jutottak el afféle felismerésekre, amelyekre közel hárommillió választó eljutott, soha nem látott nemzeti egységbe tömörülve Orbán Viktor politikája mögött, azt mégis felismerték, hogy talán nem minden úgy van, mint ahogyan azt a belpesti elefántcsonttoronyokban elképzelik. A népfrontosok viszont a hübrisz, az elbizakodottság hibájába estek: az értelmiség feladatkörét félreértve a politikacsinálás terepére merészkedtek, azt képzelve, hogy nyilatkozataikkal rendszereket emelhetnek fel és buktathatnak meg. Királycsinálónak képzelték magukat, mígnem a választók rá nem mutattak: a királycsináló meztelen. Erkölcsi leszerepelésük csakis annak a folyamatnak betetőzése – vagy inkább gyöngyszeme – lehetett, amit Kiszelly Zoltán találóan a „Bitó-szalón varázstalanításának” nevezett. Nem véletlen, hogy a „népfront” fő fórumait – így a Lánchíd Rádiót, a *Magyar Nemzetet* és a *Heti Választ* – többé-kevésbé azonnal be is zárta tulajdonosa, s néhány korábbi hangos prókátoruk immár a NER-hez igazodva próbál meg szárazra vergődni a hajóroncsok közül.

Mi maradt tehát azon fájóan kevés urbánusnak, aki szabadságpárti elveiből nem engedve és kulturális miliójét meg nem tagadva felismerte és megbecsülte a népi oldal éleslátását és lüktető életöztönét, amellyel az európai sorskérdések porondjára lépett? Mindenekelőtt az urbánus értelmiséget a rendszerváltást követő első három évtized során vajmi kevéssé jellemző szerénység és higgadtság. Magyarország a magyar nép hazája, a demokrácia a magyar nép, nem pedig egy szűk elit játéktere. Ha a magyar nép úgy határozott, hogy népi egyediségét meg kívánja óvni, demográfiai apadását meg akarja fordítani, és szuverén döntések keretében irányítja a sorsát – akkor így döntött. A népi oldal ráadásul az urbánus értékrend néhány sarkalatos pontját vette védelmébe a politikai iszlámmal szemben.

A népi oldal megannyi évtizednyi peremre szorulást követően dübörögve lépett a hazai és az európai politika színpadára. Mindez természetesen logikus: csakis egy diktatúrában tudná egy fejnehéz elit folyamatosan elnyomni a sokmillió többség akaratát. Egy történelmi kor vette kezdetét, melyben olyan egységet mutatnak a sarkalatos népi és urbánus célkitűzések, mint amilyenre korábban még nem volt példa. Tisztelettel, alázattal és megbecsüléssel kell viseltetni a népi oldal iránt, amely elsősülötti jogára és demokratikus felhatalmazására építve soha nem látott legitimitással valósítja meg politikai programját. A globális, progresszív-technokrata elitek árulása és a politikai iszlám középkori barbaritása közé szorulva egy józan urbánus csakis a következőkkel fogadhatja a sikeres és modern népi oldal küzdelmeit: utat a népnek, utat a népi oldalnak!

Magyarország a magyar nép hazája, a demokrácia a magyar nép, nem pedig egy szűk elit játéktere

